

Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto

22.08.2014

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

- Johtajasopimuksesta (43 §)

Kuntalain hallituksen esitysluonnoksen mukainen johtajasopimusta koskeva 43 § on kannatettava esityksen perusteluissa esitetyn mukaisesti kunnan johdon työnjakoa selkiyttävänä. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että pykälän 2 momentin mukaan johtajasopimuksessa sovittaisiin ainakin kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan työnjaosta kunnan johtamisessa sekä muista johtamisen edellytyksistä. Samalla tarkoituksena on myös selkiyttää poliittisen ja ammatillisen johdon välistä työnjakoa sekä parantaa näiden välistä yhteistyötä.

Pykälän 3 momentin mukaan johtajasopimuksessa voitaisiin myös sopia kunnanjohtajalle maksettavasta erokorvauksesta johtajasopimuksessa sovittujen edellytysten täytyessä, mikä perustelujen mukaan kompensoisi kunnanjohtajan muihin kunnan viranhaltijoihin nähden heikompaan irtisanomissuojaa. Erokorvaus sinällään on kannatettavaa pätevien hakijoiden saamiseksi kunnanjohtajan tehtävään. Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosaston näkemyksen mukaan johtajasopimuksen erokorvauksessa on kuitenkin kyse julkisten varojen käytöstä, jotka viime kädessä kerätään myös kunnissa verotuksella. Näillä perustein kahden vuoden erokorvaus ei ole perusteltu, joten erokorvauksen ylärajaksi tulisi säätää vuoden palkkaa vastaava korvaus, mihin summaan sisältyisivät myös muut mahdolliset palkkaan rinnastettavat etuudet.

- Omistajaohjaus (6 §)

Kuntakonserni on määritelmällisesti kunnossa, se perustuu osakeyhtiö- ja kirjanpitolakia vastaaviin normeihin. Sopimusjärjestelyjä ja yhtiöra-kenteita toiminnan organisoinnissa hyödynnetään edelleen varsin malttilisesti myös kunnan toiminnassa niiden mahdollisuuksiin verrattuna. Ne tarjoavat kuitenkin joustavia ja tarvittaessa innovatiivisia mahdollisuuksia toiminnan organisointiin. Omistajaohjauksen pykälät ja perustelut vaikuttavat hyvin valmistelluilta.

- Luottamusmiehen asema (81 ja 82 §)

Esitys laajentaa nykyisestä päätoimisten ja sivutoimisten luottamushenkilöiden oikeutta saada virka- tai työvapaata luottamustehtävän hoitamista varten sekä helpottaa ja selkiinnyttää tilannetta, jossa luottamushenkilö tarvitsee virka- tai työvapaata kunnan toimielinten kokouksiin osallistumista varten.

Säännöksessä on myös säädetty edellytyksistä virka- ja työvapaan keskeyttämiseen ja työnantajan velvollisuudesta tarjota palaavalle vastaavia tehtäviä, muttei nimenomaisesti samaa työtä. Tämä antaa työnantajille paremmat mahdollisuudet kehittää omaa toimialaansa ja toimintojaan virka- ja työvapaan aikana.

Virka- tai työvapaan antaminen voi käytännössä lisätä yksittäistapauksissa työnantajille työn järjestelyistä aiheutuvia hankaluuksia. Valtio-työnantajan näkökulmasta ne ovat kuitenkin pääosin marginaalisia verrattuna muutoksella saavutettaviin etuihin. Julkishallinnon kannalta on tärkeää, että vaativissa luottamustehtävissä toimivien henkilöiden sosiaalinen edustavuus ja tasa-arvoinen kohtelu paranevat.

Uudistus lisää erityisesti muiden kuin kunnan omien työntekijöiden mahdollisuutta osallistua kuntatason päätöksentekoon toimimalla luottamushenkilöinä kunnan hallinnossa ja toimielimissä. Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosastolla ei ole huomautettavaa virka- ja työvapaata koskevista esitysluonnoksen kohdista.

- Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto kannattaa pykäläehdotusta ja ilmoittaa, että valtion virkamieseettinen toimikunta julkaisi raportin (Valtiovarainministeriön julkaisuja 3/2014), jossa käsitellään myös valtion ylimpien virkamiesten sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuutta.

Raportti sisältää toimikunnan laatimia suosituksia ja yhdessä niistä se esittää, ”että avoimuuden edistämiseksi ylimpien virkamiesten sidonnaisuusilmoitukset, siltä osin kuin ne ovat julkisia, sekä sivutoimiluvat ja -ilmoitukset julkaistaan yhdessä paikassa verkossa. Näiden tietojen julkistamisesta otetaan säännös valtion virkamieslakiin. Muuttuneet tiedot

tulee päivittää välittömästi. Sen varmistamiseksi, että tiedot ovat ajan tasalla, pyydetään ilmoitus uusittavaksi vuosittain. Myös valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuusilmoitusten saatavuutta parannetaan.” Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosastolla on tällä hetkellä jo käynnissä lainsäädäntötyö virkamieslain muuttamiseksi.

Osastopäällikkö,
valtion työmarkkinajohtaja

Juha Sarkio

Työmarkkinalakimies

Miia Kannisto

